

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 30.

Indult Bétsből, Kedden, Április' 14-dikén, 1829.

B é t s.

Az Austriai Priv. Nemzeti Bank Directiója közönségesse teszi, hogy az általa beváltott Váltózáradékokból, Kedden Apr. 14-dikén 1829-ben reggeli 9 órakor 10 millió forintot fog a' Stubenthor kapu előtt lévő Glaszín (síkon), az arra rendelt hajlékban elégettetni. Az elégetés nyilván esik meg a' nézők előtt, egy Ts. K. Kommisszárius, és a' Ts. K. Státus-Hites - Centralis - Számadásvizsgáló Udv. Tisztség jelen létében. Bétsben Apr. 9-dikén 1829.

Ns. Steiner Menyhárd,
Bank Rormányozó Helytartója.

Báró Eskels Bernát,
Bank Director.

Ns. Sina György,
Bank Director.

O r o s z O r s z á g.

Sz. Pétervárából Mártz. 28-dikán. Teheránból jött levelek írják, hogy ott a' mult hónap 12-dikén a' következő szomorú történet esett. Az ottani Orosz Követ Gribojedoff embereivel, némely Persa parasztok öszve veszték, mellynek irtóztató következései lettek. Az átsorgó henye nép közzül sokan beléelegyítették magokat a' perbe 's végre verekedés lett belőle. Szerentsétlenségből ezek közzül többen megölettek; mellyre a'

piatzokról számtalan népség tódult oda; hogy megöletett hazafiaiknak halálát megboszúlja. A' Követ palotájának kapui csak hamar betörettek, és ámbár az Orosz Kozákok valamint az őrizeten lévő Persa katonák is igyekeztek ellent állani és a' népet széllyel verni, semmire sem mehettek. Az őrizet közzül négyen elestek. A' nép a' falakat megmászta 's a' Követ lakásába bérontott, mellyben mindent, a' kit találtak dühösségekben öszvevagdaltak. Maga a' Sach a' fiával Selu Szultánnal, ki Teheránban Fő Rormányozó, nagy számú katonasággal sietett segítségre, hogy a' lázzadókat megfenyítse és széllyel verje: de már késő volt. A' Követ Gribojedoff Úr hozzá tartozó embereivel együtt már ekkor áldozatja leve a' gyilkosok dühösségének. Tsak a' követségi első Titoknok Malzoff Úr szabadíthatá meg magát negyed magával a' vérontás előtt. A' Sach, Abbas Mirza és az egész Királyi Udvar felette nagy felháborodásban vagynak. A' Sach nyoltz napi udvari gyászt rendelt a' szomorú történeten való bánatjának kimutatására. Abbas Mirza minden módot elkövet, hogy illendő elégtételt adjon a' szomorú esetért. E' végre az idősb fiját egy Kajmakám-mal együtt, Gróf Paskevits Generálshoz elküldötte, hogy a' szerentsétlen eset környülállásait előadja és ezen Fővezér kívánsága szerint mindent felvilágosíthasson.

Nagy Britannia.

Parlamentbéli dolgok. Az Alsó Háznak Mártz. 26 iki Ülésében, több más Esedező levelek között, Mackintosh Úr benyújtott egyet Edinburg Városa részéről az Emancipatio mellett, mellyet (mint a' benyújtó megjegyzette) közel 8,000 en írtak alá, a' többek között amaz, a' széles nagy Világon esméretes, Író Walter Scott, és a' Britaniai Tudósok feje Humphry Davy. „Beszédemet (így végzé szavait Mackintosh Úr), azzal az észrevétellel kívánom bérekeszteni, hogy annak a' példának, mellyet mi ezen Billel adunk, idegen Országokban is fog következése lenni; 's kérem a' Háznak különösen azon tagjait, kiknek a' Protestáns ügy igazán szíveken fekszik, hogy a' mit most mondok vegyék méltó figyelembe. Vannak bizonyos országok, a' honnan a' Protestánsok tellyesen kivagynak zárva; értem ama szerentsétlen Országot, melly a' Pyrenaeusoknak déli oldalánál fekszik; Olasz Országba is tsupán ideigóráig tartó tetszésből bocsátatnak bé; egyedül Frantzia Országban és Austriában bírnak telles polgári szabadsággal. Ha tehát az Urak a' Billre egyezéseket nem fogják adni azon okból, mivel a' Katholika Vallást úgy tekintik, mint bálvány imádást, és annak Követőit, mint a' Polgári köz kötelességeinek tellyesítésére alkalmatlankat, mint a' kiknek esküvésébe bízni nem lehet: ugyan mit gondolnak, millyen érzést fog ez gerjeszteni egy olyan Monarchában, a' kinek kezében van Protestáns atyánkfijainak boldogsága? nem fog e' Obennek kívánság gerjedni, a' Protestánsok Polgári jussainak semmivételére, ha látják, hogy így bánunk a' Katholikussokkal? Szabad legyen nékem azta' megjegyzést előhozni, a' mit egy nagy ember, Burke, erről a' Billről 1788-ban,

midőn azt Saville Úr akkor sürgette, tett vala, hogy t.i. ez a' Bill a' Protestánsoknak egész Európában megnyitja az előttök bezárt kapukat. Én megvagyok győzettelve, hogy ha mi száraz Európának minden Protestánsait ide a' Háznak eleibe hívhatnánk, buzgón esedeznének előttünk, hogy az Emancipationak példája által, mint pa's'sal, fedeznénk az ő jussaikat is. Bízom az Istenben, hogy a' Háznak tagjai nem fognak az Országnak gyalázatjára olyan Végezést hozni, mellyet ellenünk annak bizonyosságául lehetne felhozni, hogy mi a' Katholikuskat jobban gyűlöljük, mint Protestáns atyánk fíjait szeretjük.“ —

Márt. 27-ikén a' Felső Házban számos Pro- és Anti-Katholika Esedező levelek nyujtattak elé. Lord Holland, a' ki mankón jelent meg a' házban), 50-et nyujtott bé az Emancipatio mellett. A' Litchfieldi Püspök, Gróf Harrowbynak testvérje) hasonló Esedező levelet adott elő. — Az Alsó Házban az Emancipations-Billnek egyes tikkelyjei felett folytatódtak a' Vítatások. Vyvan Úr ismét előhozta a' minapi kedves themáját (l. M. K. 22.) az Európai nagy Öszve esküvést, mellynek fejei a' Jésuiták, és első eredete a' Bétsi Congressus volt; 's tanátsolta, hogy a' Katholikuskok Esküvésébe iktattassanak bé ezen tikkelyek: hogy ők nem hiszik, hogy az Eretnéket szabad volna megölni, és a' nékiek tett Esküvés alól a' Pápa dispensálhatja őket, 's a't; de ezen tanátslás minden voks-számlálás nélkül visszavetett. Richard Úr felolvasta a' Jésuiták viszontfelállításáról szóló 1814-iki Bullát, és némelly Kivonásokat a' *Monita Secreta* nevű könyvből, 's azt javasolta, hogy a' Billnek a' Jésuitákról és Egyházi szerzetesekről 's azoknak az Országba való bé nem eresztéséről szóló tikkelyje a' Gyarmatokra is terjesztessék

ki. **L e v i s** Úr nagyon felesleg valónak látja a' Jésuiták megsaporodásáról való aggodást. Irlandiában tsak három Jésuita, és Seminariumjok tsak egy van. A' mi a' **M o n i t a S e c r e t a** nevű könyvet illeti, az, hitelt nem érdemlő hazug Irás. Ő, Irlandiában létében, kívánván a' Jésuiták Szerzetéről világos esméretet szerezni, különösen utánna járt a' dolognak; kihallgatta ezen tzelből **D r K e n n y** Urat a' **C l o n g o w e s i** Seminariumnak Igazgatóját, a' ki minek-utánna bizonyos könyvek megemlítették, mellyekben a' Jésuita Rendnek regulái befoglaltatnak, a' **M o n i t a S e c r e t a** eránt is megkérdezte, ezen felelte „A' ki a' Jésuita Rendnek reguláit ezen könyvben foglaltatni „gondolja, tetemesen megtsalatkozik. Az „egy utálatos hazug tsúfos Irás, melly a' „Szerzetre oliyan dolgokat költ reá, mellyeket egy Keresztyéni módon gondolkozó ember, reá nem fogna másra, a' „nélkül, hogy béne bizonyítaná.“ Ezen vallomást a' **L o u t h i** érdemes Követ (**F o s t e r** Úr) is személyesen hallotta. Ezen könyvet bizonyosan abból a' tzelből írták, hogy a' Jésuitákat gyűlöletesekké tennék. Neki semmi haszna nintsen a' Jésuitáknak oltalmazásában, de úgy hiszi, hogy a' Ház, ha tsak ugyan Végezést akar ez ellen a' Szerzet ellen hozni, azt nem valami előítéletből, vagy hamis Irások után kellett határoznia. **F o s t e r** Úr felállván bizonyította, hogy a' **M o n i t a S e c r e t a** tzímű munka, semmi hitelre nem méltó; de a' mi az Irlandiában lévő Jésuitáknak számát illeti, arról hihetően megfelejtkezett az ő érdemes barátja (**L e v i s** Úr) mivel azok a' **D r K e n n y** kikérdezésekor **h a r m i n t z a n** voltak, azolta pedig újra szaporodtak. Azt is gondolóra kell venni, hogy ezeknek fő dolga a' térítés, annálfogva tanátsós megsokasodásoknak akadályoztatásáról gondoskodni. Más Katholikus Országok p.o.

Frantzia Ország nem szenvedik meg őket, és minél szorgalmasabban üzik őket onnan ki, annál sűrűbben omlanak hozzánk; és ha az Országlószék gátot nem vét, az Orzágnak nyakára szaporodnak. Tudja a' Ház, millyen lármát ütöttek a' feljebbi esztendőben a' térítés miatt és ellen, midön a' gyermekeknek egy Katholikus Oskolában Bibliát adtak a' kezekben; azt kérdi most ő azoktól az Uraktól, a' kik a' lármát segítették, hogy hát — a' Protestans Egyház bátorsága mellett nem akarnak buzogni? **S t o n e y h u r s t**-ban és **C l o n g o w e s**ben (Irlandiában) a' Jésuiták szüntelen abban futnak fáradsnak, hogy minden rangúakat, Urakat szegényeket magokhoz terítsenek. (Halljuk!) Megengedi ugyan ő, hogy a' Jésuiták meggyőzések szerént tselekszik azt, és tsak kötelességeket akarják tellyesíteni: de azért senki sem veheti tőle rossz néven, ha ő, mint Protestans, Hazáját mint Protestans Országot ezek ellen a' térítésben telhetetlen emberek ellen bátorságba helyheztetni óhajtja. — **P e e l** Úr, azokra a' Jésuitákra vagy más Szerzetsekre nézve, a' kik tudományos tzelből vagy más dologban Angliát meglátogatni kívánják, azt a' Clausulát kérte a' Billbe beletéetni, hogy valamellyik Minister hatalmaztassék meg az illyen esetekre, az illyen idegen Szerzeteseknek bébótsáthatására, bizonyos meghatározott ideig legfeljebb 6 hónapig, és ha néki jónak tetszik, az adott Engedelemnek visszavonására; azon Minister minden Parlament Üléskor tartozzék az általa adott engedelmekről számolni. **H u m e** Úr sokallotta a' **P e e l** Ur kívánságát, melly szerént a' Minister e'féle engedelmet adhasson és tetszése szerént ismét visszavonhasson. **H u s k i s s o n** Ur kevesellette a' 6 Hónapot, és hosszabb időt kívánt engedtetni, de **P e e l** Úr erősen ellenelt. **V y v y a n** Úr azt kívánta, hogy

Frantzia Ország.

a' Jésuiták és minden Szerzetek tiltassanak el az Oskolamesterségtől; ezen tanátsót oltalmazta Trant Úr, a' ki már az előtt egyszer felállot volt, de a' nagy köhögés és nevetés miatt szóhoz nem jöhetett. A' tanátslás visszavette. —

Márcz. 30-kán az Alsó Házban az Emancipations-Bill harmadszor felolvastatott és kiáltás által (a' voksokat számlálni nem is próbálták) elfogadtatott. A' kihirdetést nagy örömlármá követte. Peel Urat körül állották, nékie szerentsét kívántak és kezét szívesen szorongatták. Az Ülés reggeli 4 órakor oszlott el. (Ezen Ülésre közelébről vissza fogunk térni.)

London, Aprilis 1 napj. Tegnap előtt estve egy Kurir érkezett Nápolyból Stratford-Canning Úrtól a' Külső Ministerhez. Az a' híre, hogy Stratford-Canning Úr vissza hívatatik, és helyébe Konstantzinápolyi Követté Gordon Ur (Lord Aberdeennek testvérje) neveztetik, a' ki egyenesen Konstantzinápolyba fog menni. — Gróf Eldon Márcz. 28-ikán a' Királynál volt audentzián (most legelőször, miolta a' Lord Cancellariusságot letette), melly 4 órákig tartott, és Ő Felségéhez 60 Antikatholika Esedezőlevelet nyújtott bé. Az azelőtti Szerdán Lord Mansfield hasonló audentzián volt hasonló tzélből. Hertzeg New Castle is szándékozik a' napokban Windsorba kimeni, hogy Ő Felségét a' Koronázási Esküvésről az ő gondolkozása szerint felvilágosítaná. — Hertzeg Wellington Márcz. 30-kán kiment Windsorba. — Az az óriási Esedezőlevél, mellyet a' Cumberlandi Hertzeg a' minap benyújtott az Irlandiai Protestánsok részéről 1890 Pergament-bőrből volt öszvetsinálva, mellyet ha hosszában kiterjesztenének, 1 és 1/8 ánglus mértföldnyire nyulna.

Páris April. 3-kán. A' Ministerek Márcz. 30-kán gyűlést tartván arról tanátskoztak, kit kelljen Külső-Ministerré választani Gróf La Ferronays helyébe, a' ki, kitelvén a' nékie adatott engedelemnek ideje, most újlag kéri elbocsátását. A' Courier hihetőnek gondolja, hogy ezen Hívatal Rayneval Urra, de ismét tsak interimaliter, bíztatatik. — Ugyan tsak a' Courier azt is hirdeti, hogy a' három Hatalmasságoknak, kik a' Londoni Tractatust szerzeték, Meghatalmazottjai Londonban új Egyességszerzést kötöttek, mellyben a' Görög Ország határai (a' mult Nov. 16-diki Protokollum szerint tsak Moreát és egynehány közel eső szigeteket foglalták magokban) megszélesítettnek, és Attikára 's a' Peloponnesus északi részében fekvő néhány más birtokokra is kiterjesztetnek.

A' Követek Házában Márcz. 30-kán a' régi arany és ezüst pénzeknek újra öntéséről volt szó. A' régi 3, 6, 12, 24, és 48 Livrás ezüst 's arany pénzek öszve olvasztatnak és a' Tizedes (Decimál) mérték szerint újra verettetnek; az újra önteni való pénz summáját a' Finantz Minister 600 milliomra tette. Ezen újra öntésre 5 esztendő adattatott. — Ugyan ezen Ülésben elkezdődtek a' Vítatások a' Megyés törvénynek egyes tzikkelyjei felett, mellyek a' Márcz. 31-iki és April. 1 és 2-iki Ülésekben folytattattak.

Pápa Birtoka.

A' Római Diario April. 1 napján, a' Pápa-Választást ekképen írja le: „Tetszett a' Gondviselésnek a' minden Hívők buzgó könyörgéseit meghallgatni, és a' Szent Egyház árvaságának, a' Szent Széknek 49 napi üresen állása és a' Concla-

vénak 36 napig való tartása után, határt tenni. Ő Emtziája Fő Tisztelendő Castiglione Ferentz Xavér, Kardinális, Tuskulanumi Püspök, Nagy-Penitentiarius, és az Index' Congregatiójának Praefectusa a' tegnap reggeli vizsgáló-voksolásban Pápává választatott. Az Új Választatott megkérdeztetvén a' Sz. Collegium Dékánya Kardinális Somaglia által: van e' akarata az Egyházi legfőbb méltóságot felvenni? azt felelte, hogy Ő az Isten akaratján megnyugszik, és VIII Pius nevet vészen fel magának. Ekkor megjelent a' Fő Tzerimoniás Mester Mgr Zucché, és mint a' Sz. Széknek Jegyzője törvényesen feltette Írásba ezen Névnek felvételét. — Kardinális Albani és Caccia-Piatti Urak, mint első Diaconusok közbenvévén az újonnan választott Pápát a' Segrestyébe bévezették, a' hol a' Pápai Ornatust felvette. Innen a' Quirinali Kápolnába ment Ő Szezsége, a' hol az Oltár léptsőjénél álló Vivő-székbe (Sedia gestatoria) leülvén, a' Kardinális Uraktól az első hódolást kéz-tsókolás és kétszeri megölelés által, elfogadta. Ekkor Kardinális Galoffi mint a' R. Sz. Egyház Camerlengoja Ő Szezségének ujjára vonta a' halász-gyűrűt, mellyet Ő Szezsége a' Fő Tzerimoniás Mesternek által adott, hogy a' Tőle választott nevet metszetné reá. Azonközben kihirdette. Kardinális Albani, mint első Diaconus a' Quirinali Tornázt felett lévő nagy Balconról a' népnek nagy felszóval az Egyház Fejének lett választását a' következő szókkal „Annuntio „Vobis gaudium magnum; Papatam habemus Eminentissimum „ac Reverendissimum Dominum „Franciscum Xaverium Episcopum, S. R. E. Cardinalem Castiglioni, qui Sibi nomen imposuit Pius VIII (Hirdetek tinéktek nagy örömet; Pápánk lett Ő Emtziá-

ja Fő Tisztelendő Xaver Ferentz Ur, Tuskulanumi Püspök, a' R. Sz. Egyháznak Kardinálisa Castiglioni, a' ki magának VIII Pius nevet veve fel.) Ezen örvendetes hírre a' Quirináli nagy piatzon a' két óra olta szakadatlanul eső zápornak ellenére is teméntelen számmal egybegyült sokaság örömkialtásokra fakadt; 's egyszersmind az Angyalvárbeli ágyúk dörgése és a' minden Harangok megszólamlása tudtára adta az örvendetes dolgot az egész Városnak. Eleven öröm foglalta el Rómának minden lakosait, mellynek Ekhóját nem sokára az egész Kathólikus Világ hangoztatni fogja. — Ma délután 3 órakor kijött Ő Szezsége a' Quirinálból a' Vatikánumba, a' hol a' Sixtus Kápolnájában a' Kardinális Uraktól a' második hódolást, láb- 's kéz-tsókolás és megölelés által, elfogadta. Innen a' Vatikánumi Templomba ment Ő Szezsége, a' hol a' Pápa-Oltárára (Altare della Confessione di S. Pietro) fellépvén és egy veres vánkosra leülvén, a' harmadik és nyilvánóságos hódolást a' Kardinális Uraktól elfogadá. — Kardinális Albani Ő Emtziáját Status Titoknokká, Kardinális Gregorio Urat Nagy Penitentiariussá méltóztatott Ő Szezsége ki-nevezni.

Az új Pápa Cingoli Városában született Nov. 20-kán 1761-ben, Montaltoi Püspökké lett 1800-ban Aug. 11-kén. Az 1808-iki Politikai Változásoknak következésében déli Frantzia Országba küldtetett, a' holott is 1814-ig lakott. Az 1816-iki Mártz. 8-diki Consistoriumban a' Montaltoi Püspökségből a' Cese-nai Püspökségbe általtétetett és Kardinális pappá, 's tsak hamar azután széles esméreteiért, Nagy Penitentiariussá neveztetett.

Német Ország.

A' Hessen-Homburgi Uralkodó Landgróf Fridrik Jó'sef Ő Hertzeg-

sége April. 2 kán estvéli 6 és 7 óra között a' világból kimult. — A' megboldogult Hertzegnek nem lévén gyermekei, a' Homburgi Birtok Lajos Hertzegre Burkus Kir. Generálisra (testvérje a' megholtnak) fog által szállani.

A' Badeni Nagy-Hertzegségben Márt. 12-kén minden külső Országi Váltó-pénzek, kivévén a' Bavariai, Würtembergi, és Hessen-Darmstadt garasosokat és kétgarasosokat, megtiltattak.

Görög Ország.

Corfui levelek és Újságok, mellyek Mártz. 28-dikáig terjednek a' következendőket írják. Görög Ország Praesidense Gróf Capodistrias Mártz. 2-dikán elindult Eginából a' Helena nevű Orosz Fregáton Napoli di Romániába, a' honnan Navarinba szándékozik menni. Minkelőtte útnak indult a' Praesidens, egy Kormányzéki Végzést adott ki, mellyet a' Görög Státushoz intézett, 's benne ezeket rendeli. 1) A' Ministeri Tanáts, egy Elölülő alatt, megfogja vizsgálni és ítélni, a' szerént a' mint eleibe adatott, mind azokat, mellyeket vagy a' Státus-, vagy a' Kormányzéki-Titoknok eleibe fog terjeszteni. 2) A' Státus Titoknok valamint a' külső Kormányzéki Titoknok is az Igazgató Szék mostani helyén Eginában maradnak, és ez által meghatalmaztatnak, hogy minden, hozzánk intézett levelet vagy közléseket általvehessenek. 3) A' fenn megnevezett két Titoknok által közölheti velünk a' Ministeri Tanáts végzéseit."

A' Hadi tudósításoknak, mellyek Görög Országból jöttek summás előadása ez:

Ypsilanti Demeter, és a' vezérlése alatt lévő Ezredesek Maurovunioti, Eumofopulo, Dyovunioti 's a' t. elfoglalták ugyan a' mult Dec. végén

Livadiát, Petrát, Talendit, Martinot, Salonát, 's a' t. valamint nyugotra is Curch és Dentzel Generálok sokat foglaltak, nevezetesen Karpeniszit Dec. 23-dikán megvették; de későbbben a' Törökök egyesítvén erejeket némelly helyeket Januariusban visszavettek. Azolta az újabb tudósítások szerént ismét megfordult a' hadi szerentse, és a' Görögöknek kedvezett. Ezekből látjuk, hogy Mahmud és Omer Basa minden fogantat nélkül igyekeztek a' Görögöket elfoglalt helyeikből kiverni, sőt kénytelenek voltak Livadiából is kitakarodni. Ypsilanti vezér egy tsatárolteszen említést, arról írt hivatalos leveleiben, 's ezt jegyezi meg, hogy a' Törökök Febr. 10-dikén hajtottak neki a' magokat besántzolt Görögöknek, és szokások szerent dühös hevességgel. Ezek pedig jó közel hévárták őket, 's akkor rájuk lövén, mind annyiszor sok embert elvesztettek 's vissza nyargaltak. A' negyedszeri megtámadáskor a' Török vezér is elesett, mellyre minden bátorságok elesett; üzőbe vétettek, és 200 holtakat hagyván a' tsata helyen, 3 zászlót és sok tábori jószágot elvesztettek. Ezen tsatában legnevezetesebb az, hogy a' Görögök között egy ember sem esett el, és csak egy sebesített meg.

A' legújabb hadi tudósítások Mártz. 17-dikéig terjednek. Ezen a' napon adták fel a' Törökök Vonitza várát. Az Artai kikötő mellett, Curch Generálisnak, minekutánna sokáig és kemény ellentállással oltalmazták azt, melly idő alatt minden eleségből kifogytak.

Burkus Ország.

Az Orosz Követ Berlinben Mártz. 31-kén kiadott Jelentésében kihirdette, hogy azok az Orvosok és seborvosok, a' kiknek kedvek van az Orosz Tábor-

nál szolgálatot vállalni, mihelyt Bizony-
ságlevelet mutathatnak alkalmas voltok-
ról és tapasztaltságokról, magokat a' ne-
vezett Követségnél jelenthetik.

Újabb Tudósítások Nagy Britanniából.

London, April. 2-kán. Az Eman-
cipations Bill, Márt. 31-kén a' Felső Ház-
ba átalvitetett. Peel Úr volt a' Vezető-
je azon Követségnek, melly az Alsó Ház-
ból a' Billnek átalvitelére kineveztetett.
Hertzeg Wellington kívánságára a'
Bill első ízben felolvastatott, a' nélkül,
hogy valaki ellene észrevételeket tett vol-
na. Melly megesvén a' Hertzeg azt taná-
tsolta, hogy a' másodszori Olvasás a' kö-
zelebbi Tsötörtökre (April. 2-kára) ha-
tározassék. Lord Malmesbury és
Lord Bexley továbbra kívánták azt ha-
lasztani, mivel két nap nem elég a' Bill-
nek illendő megfontolására. A' Hertzeg
erre azt felelte, hogy a' kérdés a' Parla-
ment kezdete óta mindemapos lévén,
(a' mennyiben az Esedezőlevelek bényuj-
tásakor szüntelen e' forgott fel) elég idő
volt annak megfontolására, annál fogva ő
azt óhajtja, hogy a' másodszori felolva-
sás Tsötörtöknél meszszebbre ne halasz-
tassék. Rövid Vítatás után megállapitta-
tott, hogy a' Bill April. 2 kán másod iz-
ben felolvastassék. — Az Emancipatio
barátjai legkissebbé sem kételkednek ró-
la, hogy a' Bill a' Felső Házban is ke-
resztül fog menni, még pedig (a' mint
számítják) legalább is 45 voks több-
séggel.

E l e g y e s D o l g o k.

Drága Temetés. A' Madagaskári Ki-
rály, Radanna Majeka, a' mult 1828-
dik eszt. Jul. 24-dikén, 37 esztendős ko-
rában meghalálozott. Igazságszerető, 's
alattavalóinak boldogításában fáradohatat-

lanul munkás Fejedelem lévén, halála a'
fő várost mély bánatba borította. Férj-
fiak, Aszszonyok, Ifjak, mindnyájan le-
borotváltatták hajokat, fájdalomok jeléül.
A' temetés Aug. 13 kán e'ként ment vég-
hez: A' veresbársonnyal bévont, arany
rojtokkal gazdagon körülvevett koporsót
60 tiszt vitte a' temetőbe. Ezt a' Királyi
família's a' nép zokogva késérte. A' sír
fenekére alól drága arany, ezüst, és kris-
tály edények rakattak; ezekre minden-
féle ritka és sokat érő fegyverek, drága-
kövek, órák, öltözetek; felyül reájok
XVI-dik 's XVIII Lajosnak, IV György-
nek, Napoleonnak, Nagy Fridriknek
olajba festett képeik, továbbá, Napoleon-
nak, Kleber, Masséna Grlsoknak Beau-
harnais Eugennek, Ponyatowskynak 's a'
t. rézre metszett képeik, Európai tájjé-
kok és ütközetek rajzolatai, 's a' t. mel-
lyekben a' megholt Király gyönyörkö-
dött. Rész pénzben raktak még reá 150,000
piasztert, és az ezüst koporsót, melly
14,000 piaszterbe került ezekre helyhez-
tették. A' temetésnél levágtak áldozatul
20 ezer ökröt. Az egész temetés 350 ezer
piaszterbe került. A' kövel bérakott sír
felibe, egy Frantzia építő mester igen
pompás Mausoleumot épített.

Londonban egy ágyúval próbákat
tettek, melly egy óra alatt 60-szor tölti
meg maga magát 's ugyan annyiszor lö-
vi ki a' töltést. Mind ez gőz ereje által
megy végbe. A' feltalálója ezen mester-
séges ágyúnak Zinnwieser, Hanau-
ban született Német. Ahoz értő tagokból
egy Commiszsió eleibe terjesztetett,
hogy vizsgálja meg és adja vélekedését a'
felől, ha lehetne e' az ilyen készületű ágyú-
nak hasznát venni és mi módon?

Ugyan ez a' Zinnwieser nevű Me-
chanicus olyan mesterséges nyeret talált
fel, mellyel a' lovagló, ha alatta a' ló
megijedne, megszilajodnék 's a' rajta ülőt

elragadná, arról a' nyereggel együtt bátran 's minden veszedelem nélkül egy szempillantás alatt leereszkeskedhetik. E' végre a' nyereg elején egysinórt kell csak megrántani; mellyre a' nyereg kengyestől a' lovaggal együtt mintegy leemelődik 's alóla a' ló kiszalad. — Ezzel már igen sok próbát tettek Angliában, még pedig mindenkor szerentsésen, úgy hogy 8—9 esztendő gyermekek is minden sérelem nélkül leereszkeskednek a' legszilajabb lovokról is. — A' feltalálója igen drága ajándékokat nyert az Anglus Királytól, és 20 esztendei Privilegiumot hasznos találmányára, melly idő alatt csak neki szabad e' féle készületű nyergeket készíteni.

Hallstadt-ban a' Ménus mellett egy borkereskedő nagyon elhíresedett arról, hogy igen jó és régi ó borai vannak. Ez most a' találmányát, mellyel borait jóvá 's óvá szokta tenni közönségesse tette, melly ebben áll. Kő hordót tsináltatott és azt kőből rakott verembe helyhezteti, megtöltvén új borral. A' verembe előre oltatlan meszet hányat. Ekkor vizet tölt a' mészre, mellyre a' bor csak hamar forrni kezd. Így forr a' bor, minéműségéhez képest, mintegy 20—24 óráig, 's akkor a' veremből ki kell venni, és a' bort üvegekbe tölteni és a' nap fényre kirakni. Ha az idő nem kedvez; mind addig üvegekben kell a' bort hagyni, míg a' nyári meleg napokon 4—5 hétig napon állhat. Ez után hordó-

ba lehet tölteni és jó pintzébe tenni. Ezen mód által annyira megérik, 's megjavul még a' savanyú és vadízú bor is, mint ha az legjobb helyen termett 'smár 30 esztendeig állott volna a' pintzében. Szaga, szamatja, illatja és íze olyan, hogy azt a' legtapasztaltabb borhoz értő sem különböztetheti meg a' sok esztendő ó bortól; nem csak hanem azok közül mindenkor inkább választja ezt.

Magyar Ország.

Pestről Apr. 8-dikán.

Azon országos nagy Deputatio, melly Pesten Ö Ts. K. Fő Hertzegségének kegyes Nádas-Ispányunknak bölts kormányozása, és előlülése alatt az országos tárgyakban olly húzomos ideig fáradhatatlan szorgalommal, és buzgósággal munkálkodott, 's azokat a' jövő ország-gyűlésre készítgette, minekutánna a' mult Szombaton, April. 4-dikén ez úttal utolsó ülését tartotta, a' jövő Május hónapig eloszlott.

A' pénz folyamat Aprilis 13-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	98 1/2
Az 1820-béli sorsosok,	163 3/4
Az 1821-béli hasonlók,	125 5/8
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	54 1/4 for. keltek, mind Conv-
A' Bank-Aktziák keltek	— forinton
Conv. Pénzben.	

A' mai Újsággal küldjük az Olvasó Könyvtárnak 7-dik árkusát tisztelt Olvasóinknak.

Béts leírását, mellynek utolsó árkusa ez a' 7-dik, külön is meg lehet ugyan venni, de csak akkor, ha a' hozzá tartozandó Mappa elkészül, mellyről akkor jelentést fogunk tenni.